

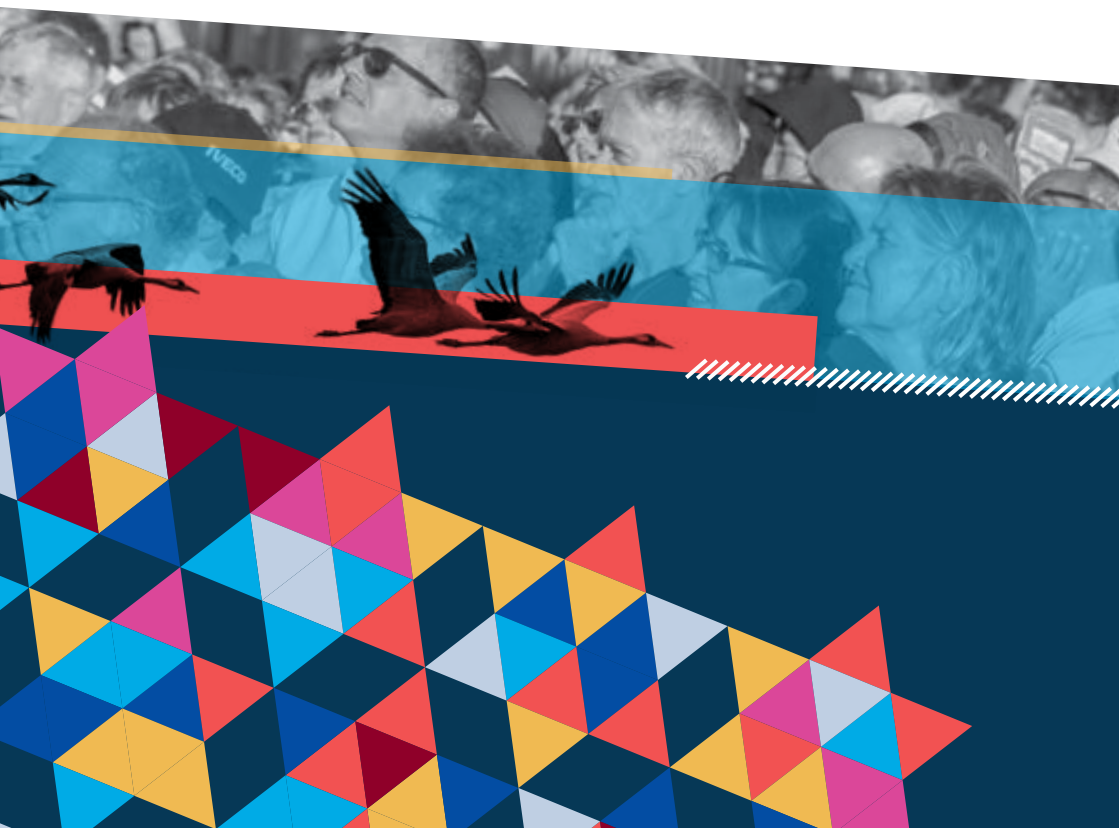
חוגגים 20 שנה

לא בשמים בגליל העליון

חגיגת לימוד יהודית-ישראלית

י"ב-י"ד באב תשע"ח, 24-26 ביולי 2018

קמפוס מזרח, המכללה האקדמית תל-חי

ידידי, מכרי ואורחי "פסטיבל לא בשמים"

אולי זרק פְּתִיחָה
לְמַשָּׁה אַחֵר,
שֶׁעֲלָה יָבֹוא. חיים גורי

"פסטיבל לא בשמים" חוגג השנה 20 קייצים, ומדינת ישראל חוגגת 70 לעצמאותה. מאז אותו קיץ לפני 20 שנה, בו התחלנו ליצור את "חלקת האלוהים הקטנה" שלנו בגליל העליון, את השיח החברתי-תרבותי, השונה כל כך, ידענו, כחברה, הרבה רגעי משבר וקושי. מרצח ראש הממשלה יצחק רבין ד"ל, ההתנתקות, חטיפת הבנים ומלחמת לבנון השנייה, ועד מבצע עופרת יצוקה, הכניסה לעזה, היציאה מעזה..... "כאלו הם חיינו בזמן האחרון". כבר 70 שנה.

למרות הכל ואף על פי כן נחוגג ונציין השנה:

ע' למדינת ישראל - מתש"ח לתשע"ח - במבחן הזמן:

משפט וחברה - המהפכה החוקתית בחלוף דור; בית המשפט העליון בישראל; מאוהלי החלוצים למחאת האוהלים; ישראל כמדינת לאום; מסכת אבות; המנהיגים מדור הנפילים; עניי עירך קודמים; כאן זה מושב גילת.

עיתונות ותקשורת - "חיים ומוות ביד הלשון" 70 שנות עיתונות ישראלית; "לפני שהרגלים נוגעות בקרקע" - סרט ושיח עם היוצרת דפני לוי; "בין שאבאבניקים לפאודה"; ליאור דיין בשיחה אישית עם רוני קובן.

יהדות ומגדר - שיעורים בתנ"ך; אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית; חרדים, ציונות ומה שביניהם; ישעיהו ליבוביץ-אמונה ונהלים; ספר הזוהר; בבור והיהודים - תפילה או דרשה.

זהות והיסטוריה - ישראל בת 70: חזונות, חלומות וסיטוים; הרצל, המדינה היהודית והאנטישמיות; שיעור בממלכתיות; המרחב הציבורי במדינה היהודית דמוקרטית; "עכשיו תורכם" - הדור הבא מוביל; שואת יהודי צפון אפריקה; התחדשות השפה העברית.

ספרות ואמנות - "היקיצה" - ניר ברעם ושהרה בלאו; "בן גוריון-אפילוג"; "יד אחות" - נאוה מקמל-עתי; "הילד הזה הוא אני" - יהודה אטלס; "לעוף מכאן" - מחווה לנאוה סמל; "על הדבש ועל העוקץ"; "עיר המלך"; "עשוי מאותיות" - מחווה לחיים גורי.

מפגשים עם טקסטים מכונני זהות יהודית-ישראלית - תהילים ק"ז; שלושה נאומים על יהדות; מגילת חות; באר חתומה; ארץ מולדת; מורה נבוכים.

סיוורים בסימן 70 שנה למדינה - מאלכסנדר זייד עד בית שערים; מתחם הרכבת בצמח; תל דן; תל חצור; "הגודים בצפון"; שביל אלי כהן ברמת הגולן.

כמיטב המסורת מידי ערב, בחצר תל חי הקסומה תחת אלפי הכוכבים יופיעו:

"דני וחברים" - דני סנדרסון, דני בסן, מוזי כהן, אפרים שמיר ואלון אולארצ'יק בשיריהם האהובים והיפים.

"באה מאהבה" - חוגגים ט"ו באב בחצר עם: רוני דלמי, חנן יובל, דורית ראובני, אורי הרפז, להקת הסיקסטטז, פרויקט אל"ל. מנחה: גיל חובב.

מחכים ומצפים לבואכם

רותם מנור

מנהלת הפסטיבל

משתתפים לפי א'-ב'

אברה סמואל מיכל, מנכ"לית עמותת פידל | אהרונסון אורי, ד"ר הפקולטה למשפטים וסגן ראש המרכז למשפט יהודי ודמוקרטי-אונ' ב.א. | אלון אלארצ'יק, זמר | אופיר דוד, שחקן - אנסמבל תקוע | אטלס יהודה, סופר | איצקוביץ איתן, נגן | אלטשולר-שוורץ תהילה, ד"ר ראשת התוכנית רפורמות במדיה ודמוקרטיה בעידן המדיע - המכון הישראלי לדמוקרטיה | ארבל עדי, מנכ"ל קרן החברה האזרחית | בלאו שהרה, סופרת | בלוך דוד, הרב ממקימי הנח"ל החרדי | בן נון יואל, הרב, ד"ר, ממיסדי ישיבת הר עציון | בן פזי חנוך, פרופ' המח' למחשבת ישראל - אונ' ב.א., החוג למקרא - סמינר הקיבוצים | בסן דני, זמר | בר שלום עדינה, מייסדת המכללה החרדית-ים | ברגמן יהלי, יוצר קולנוע | ברעם ניר, סופר | גיא מיכל, זמרת | גן אלון, ד"ר החוג להיסטוריה - סמינר הקיבוצים | גפני ישעיהו, פרופ' החוג לתע"י - האונ' העברית בים-ים ונשיא המרכז האקדמי שלם | גפני ראובן, ד"ר המח' ללימודי א"י - מכללת כנרת | דורנר דליה, שופטת ביהמ"ש העליון (בדימוס) ונשיאת מועצת העיתונות | דיין ליאור, סופר, עיתונאי ומנחה טלוויזיה ורדיו | דלומי רוני, זמרת | הוס בעד, פרופ' המח' למחשבת ישראל - אונ' ב"ג בנגב | הורוביץ דני, במאי | הכהן אביעד פרופ', נשיא המרכז האקדמי "שערי מדע ומשפט" | הרווי זאב, פרופ' אמירטוס פילוסופיה, אונ' קולומביה | הרפז אורי, "שלושתנו" | הררי יחיאל, ד"ר חוקר, מרצה וסופר בתחום תורת הנפש | ויינגרטן איציק, שחקן | ולך צביה, פרופ' המח' לעבודה סוציאלית - אונ' ב"ג בנגב | וניג מרלן, דוקטורנטית בתוכנית ללימודי תרבות, האונ' העברית-ים | זלץ גיורא, ראש מועצה אזרחית הגליל העליון | זעירא מוטי, ד"ר סופר ומנהל המדרשה באורנים | זרם רביק, ד"ר מדרוך טיולים | חובב גיל, סופר ואיש טלוויזיה | חיון חיים, ד"ר החוג למקרא ותרבות ישראל - סמינר הקיבוצים | חן ניצן, מנהל לשכת העתונות הממשלתית | טרבלסי מיטל, זמרת | יובל חנוך, "שלושתנו" | יוקל אהרון, שחקן - אנסמבל תקוע | יעקבס ינון נורית, יוצרת סרטים ואמנית אקטיביסטית | יוראי אורון, נגן | ישראל יפעת, שחקנית - אנסמבל תקוע | כהן ישראל, עיתונאי ופרשן אתר כיכר השבת | כהן מוזי, זמרת | כורם איה, זמרת | לב אפרים, פרופ' החוג ללימודי א"י, ראש המרכז לחקר ביתחומי של הגניזה הקהרית - אונ' חיפה | להקת הסיקסטטז | לוביץ רבקה, טוענת רבנית, מרכז צדק לנשים | לאון אודי, תסריטאי | ליף דפני, מיוזמי 'מחאת האוהלים' 2011 | ליפשיץ אברהם, הרב ד"ר ראש מינהל חמ"ד, משרד החינוך | לפיד אפרים, תא"ל מיל' ד"ר אונ' ב.א., לשעבר דובר צה"ל ומפקד גל"צ | מאוטנר מנחם, פרופ' הפקולטה למשפטים - אונ' ת"א | מאיר ערוך, מדרוך טיולים | מאק חננאל, פרופ' המחלקה לתלמוד - אונ' ב.א. | מלכא אלין, יוצר קולנוע | מקמל-עתיר נאוה, סופרת | נבו אלעד, ישיבת הגולן | נבון חיים, הרב | סגל אודי, מדרוך טיולים | סווייד יוסי, זמר ונגן - אנסמבל תקוע | סמל נעם, מנכ"ל תיאטרון הקאמרי לשעבר | סנדרסון דני, זמר | סעדון חיים, פרופ' החוג להיסטוריה האונ' הפתוחה | פורת דינה, פרופ' ראש מרכז קנטור לחקר יהודי אירופה - אונ' ת"א, היסטוריונית ראשית - יד ושם | פילר-רביצקי רננה, ראשת בית המדרש לבנות, מכון שלום הרטמן | פינקלשטיין לבנה, שחקנית קולנוע, טלוויזיה ותיאטרון | פיקאר אבי, ד"ר המח' ללימודי א"י וארכאולוגיה - אונ' ב.א. | פרויקט אל"ל | פרידמן אסף, במאי ושחקן - אנסמבל תקוע | פרידמן שוקי, ד"ר המכון הישראלי לדמוקרטיה והמרכז האקדמי "פרס" | פרל זאב, מדרוך טיולים | פרלוב יעל, יוצרת קולנוע | צמח שלומי, דוקטורנט לתלמוד, האונ' העברית-ים | קובן רוני, עיתונאי | קוה משה, פרופ' המכון לטכנולוגיה מתקדמת - אוניברסיטת ב.א., פרופ' אורח באוניברסיטת קיימברידג', נשיא אוניברסיטת ב.א. לשעבר | קוטלר עודד, במאי ושחקן | קליינר מאיר, נגן - אנסמבל תקוע | קלינג תומר, נגן | קליר דוד, הרב ד"ר החוג ליהדות - מכללת אוהלו | קסטוס רובי, זמר | קפלן קימי, פרופ' ראש המח' לתו"י ויהדות זמננו - אונ' ב.א. | קרניאל יובל, ד"ר רקטור ומנחה לנשיא - בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב, י-ם | ראובני דורית, "שלושתנו" | רגב ליאת, אשת תקשורת | רובינשטיין אליקים, המשנה לנשיאה ביהמ"ש העליון (בדימוס) | ריבלין לאורה, שחקנית | שטרן ידידיה, פרופ' המח' למשפטים אונ' ב.א. וסגן נשיא המכון הישראלי לדמוקרטיה | שיינפלד אלי, ד"ר התוכנית הבינתחומית, המרכז האקדמי שלם | שיקלי עמיהו, ראש מכינת תבור ומיוזמי מסע ה-70 | שיר-אל מיכל, ד"ר חוקרת ספרות חז"ל ויצירת עגנון | שכטמן אילן, זמר | שמיר אפרים, זמר | שלג יאיר, פובליציסט ואיש תקשורת | שלם מירי, מנכ"לית המכון לאסטרטגיה ציונית | שנהר עליזה, פרופ' החוג לספרות - אונ' חיפה | שניידר טל, כתבת מדינית ופוליטית - גלובס | טאטרון "על הדרך".

חברי ועדת ההיגוי:

מרכזת: רותם מנור - מנהלת מחלקת תרבות, מועצה אזרחית הגליל העליון

הרב איתיאל בר-לוי, ד"ר זאביק גרינברג, אתי אורלב, ד"ר אלון גן, מיכה ינון, ליאת רגב, חיים שני.

יום שלישי, י"ב באב תשע"ח, 24.7.18

סיורים על הדרך:

■ **80 שנה לרצח אלכסנדר זייד - אנדרטת זייד ובית שערים אודי סגל**

סיור גיבורי תרבות, מבית שערים, בית הכנסת העתיק ומקום מושב הסנהדרין, דרך שער העיר, אל תצפית מקסימה על עמק וכרמל. סיום בגבעת שייח אבריק ליד אנדרטת השומר האגדי, אלכסנדר זייד.

*מיועד לקבוצה בלבד

■ **"ללכת לאורך המסילה ולהביט בהיסטוריה"**

מתחם תחנת הרכבת ההיסטורית בצמח

בהדרת סטודנטים מכללת כנרת

ביקור בצריף הנוסעים המשוחזר ובמבנה התחנה, הליכה בתוואי המסילה ובין בתיה המשוחזרים של התחנה. הסיור ילווה סיפורים היסטוריים ססגוניים ובלתי ידועים, ובתערוכות תמונות ייחודיות, המתארות את חיי היומיום בקו רכבת העמק ובתחנת צמח.

*מיועד לקבוצה בלבד

1. מרטין בובר, שלושה נאומים על היהדות

טקסט מכונן עם פרופ' חנוך בן פזי

14:30-15:45 | 39 נה

בראשית המאה, במסגרת סדרת הרצאות במועדון בר כוכבא בפראג, קרא בובר לצעירים באירופה לקבל על עצמם את האחריות לעתידו של העם היהודי ולהתחדשות של היהדות. **פרופ' חנוך בן פזי** מבקש לחזור לרגע לטקסט המכונן הזה, בכדי להבין במה היה כוחו אז, ולשאול האם יש בו בשורה של התחדשות גם כיום.

2. הגניזה הקהירית וחקר הרפואה הערבית בימי הביניים

ד"ר אפרים לב

14:30-15:45 | 39 נה

סיפור גילוייה המדהים של מה שמכונה "הגניזה הקהירית" - אוסף היסטורי עשיר שהתגלה בקהיר בקברים ובבית הכנסת בן עזרא והובא למערב. תרומתה לחקר המזרח התיכון בכלל והקהילות היהודיות בארצות האסלם בימי הביניים רבה לאין שיעור. כמקרה בוחן יציג **ד"ר אפרים לב** את מסמכי הגניזה ששפכו אור על חקר הרפואה והרוקחות הערבית בידי רופאים ורוקחים יהודים של ימי הביניים.

טקסטים מכוננים

"נאומים על היהדות" / מרטין בובר

"על שום מה אנו מכנים את עצמונו יהודים?...?"
 "מה משמעותו של דבר זה, שאנו מבקשים להתמיד בקיומנו לא רק כבני אדם, כרוח אנוש וכזרע אנושים, אלא - על אפם של הזמנים ועל אפן של הזמן כל עצמו - כיהודים?"
 "תדע, שהמסורת חירות נאצלת היא לדור המקיים אותה בדעה צלולה ובכוונה הבל, אבל עבדות עלובה היא למלומדי ההרגל שבירושה, שנתקשו וקפאו במנהגי אבותיהם...."

"באר חתומה" / יוחי גלעד ז"ל נפל במלחמת יוה"כ, בן קיבוץ בית השיטה, עלון סיום תיכון 1969

"18 שנה הייתי מתחנך ומחונך לאורם של נבונים ומונסיים ממני.
 אולם כאשר אני צופה ומחפש מה הם נתנו לי ובמה עצבוני כאדם יהודי בעל נפש יהודית לא נותר לי אלא לומר: מעט...."

מגילת רות פרק א, פס' טז-יח

וְתֹאמֶר רֹת אֶל-תְּפֻעִי-בִי, לְעֵצְבֶךָ לְשׁוֹב מֵאֲחֵרֶיךָ: כִּי אֶל-אִשֶׁר תִּלְכִי אֵלַי, וּבְאִשֶׁר תִּלְוִי אֵלַי--עִמָּךְ עָמִי, וְאֵלֶיךָ אֵלֶי. יז: בְּאִשֶׁר תִּמְוִתִי אָמוֹת, וְשֵׁם אֶקְבֹּר; כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי, וְכֹה יוֹסִיף--כִּי הִמֹּת, וְיִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֶיךָ. יח: וְתָרָא, כִּי-מִתְאַמְצָת הִיא לְלַכֵּת אֹתָהּ; וְתַחְדָּל, לְדַבֵּר אֵלַיָּהּ.

מורה נבוכים / הרמב"ם, מעשה חכמים, בבלי ברכות לג, ע"ב

"ההוא דנחת קמיה דר' חנינה אמר: האל הגדול הגבור והנורא האדיר והחזק היראוי והעוז, אמר ליה: סימתיהו ולכלה שבחי דמרך? השתא אנן תלת קמיתא אלמלא דאמרינהו משה רבנו באורייתא ואתו אנשי כנסת הגדולה ותקיניהו בתפילה אנן לא יכילנן למימרינהו. ואת אמרת ואזלת כולי האי? משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיו לו אלף אלפים דינרי זהב ומקלסין אותו בשל כסף, והלא גנאי הוא לו!"

"ארץ מולדת" / עמוס עוז, "שר הביטחון ומרחב המחייה" דבר, 22.8.1967

"רק בדימומים של מיתוס אפשר לדבר על שיחורה של אדמה הנאנקת תחת עול זרים. אין אדמה משועבדת ואין שיחורר לאדמות. יש אנשים משועבדים, ורק לגבי בני אדם יש משמעות למילה שחרור."

תהלים ק"ז

א הָדָד לַיהוָה כִּי-טוֹב: כִּי לַעֲלֹם חֲסֵדוֹ.
 ב יֵאמְרוּ, גְּאוּלֵי יְהוָה - אֲשֶׁר גָּאֲלָם, מִיַּד-צָר.
 ג וּמֵאֲרָצוֹת, קִבְּצָם: מִמִּזְרַח וּמִמְעֶרֶב; מִצְפּוֹן וּמִיָּם.
 ד תָּעַו בַּמִּדְבָּר, בְּיִשְׁמֹן דָּרָךְ; עִיר מוֹשָׁב, לֹא מֵצְאוּ.
 ה רְעֵבִים גַּם-צָמְאִים - נִפְשָׁם, בְּהֵם תִּתְעַטֵּף.
 ו וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְהוָה, בְּצַר לָהֶם; מִמֵּצְאוֹתֵיהֶם, יִצִּילֵם.

3. "כי מבבל תצא תורה ודבר ה' מנהר פקוד" שלומי צמח

15:45-14:30 | 39 תנ"ך

במהלך המאה השלישית והרביעית לספירה העתיקה את חייהם לארץ ישראל מספר גדול של חכמים שהתחנכו בבבל. תוך זמן לא ארוך היו לחכמים מרכזיים בישיבות הארץ ובעלי שם בסוגיות התלמוד הירושלמי. אותם חכמים עטו על עצמם לבוש מקומי ואף ביקשו לשכוח את תורת אבותיהם, כפי שמשמע ממקורות תלמודיים.

שלומי צמח ישוחח על ההשפעה הייחודית של המהגרים הבבליים האלו על ארץ ישראל ותרבותה, תוך התבוננות ביחסי הגומלין בין מהגרים לבין התרבות בה הם נקלטים. האם ניתן ללמוד על כך לימינו?

4. האם הצלחנו? "המהפכה החוקתית" בחלוף דור

פרופ' מנחם מאוטנר, ד"ר אורי אהרונוסון

18:00-16:30 | 39 תנ"ך

מה קרה למשטר החוקתי הישראלי, לזכויות האדם, ולערכיה הליבראליים של המדינה, בחלוף דור מאז מה שכונה "המהפכה החוקתית": כינון חוקי היסוד על זכויות האדם ופירושם כמסמיכים את בית המשפט לבקר את חקיקת הכנסת.

על ההשלכות של האסטרטגיות המשפטיות שננקטו בשנות המהפכה: היכן היינו אילו ננקטו אסטרטגיות אחרות, מה האפשרויות, הסיכויים והסיכונים לדור הבא של הדמוקרטיה הליברלית הישראלית.

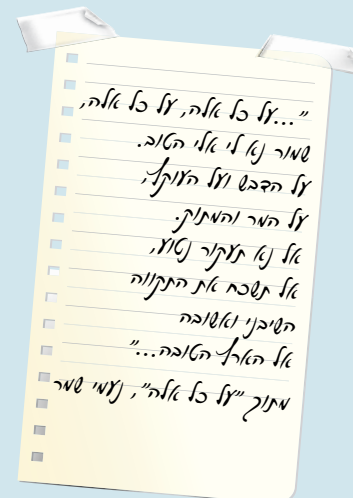
5. הפילוסופיה המדינית של משל יותם

הרב חיים נבון

18:00-16:30 | 39 תנ"ך

ילד צעיר נושא בספר שופטים משל מפליא, מלא עוצמה וחוכמה, שהוא אולי תמצית הפילוסופיה המדינית של המקרא. אופייני לתנ"ך שעמדתו כלפי הפוליטיקה מרוכזת במשל קצר וחדיתי; אם נוכל לפענח אותו, נבין הרבה מגישתו של המקרא כלפי המדינה ומושליה.

הרב חיים נבון על משל ונמשלו.

6. "אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית" / דוד ב.ג. - מהי "יהודית"?

פרופ' אביעד הכהן

18:00-16:30 | 39 תנ"ך

במגילת העצמאות הכריזו על הקמת "מדינה יהודית", אך בן גוריון נמנע, ובמתכוון, מאזכור המונח "דמוקרטיה" או "חופש הביטוי" בהכרזה. גם שמו של הקב"ה נפקד ממגילת העצמאות ואין בה כל זכר ליצירה היהודית שנוצרה לאחר תקופת התנ"ך ועד תקופת הפלמ"ח. מני אז ובמשך 70 שנה מתקיים דיון ער מסביב לשאלה "מדינה יהודית" מהי. האם הכוונה למדינת לאום "אנמית", נטולת כל סממנים יהודיים מסורתיים ודתיים, או שהכוונה היא למדינה שבה גם הדת תופסת מקום רשמי, חשוב ומעשי בחיי היום-יום. מסע מרתק בקו המתח שבין מדינה יהודית ודמוקרטיה, בין שלטון הרוב לשלטון הרב, בין הריבונות לבין הרבנות.

7. "עכשיו הדבר הזה בידכם. עכשיו תורכם" / חיים גורי ('הארץ')

בהשתתפות גיורא זלץ, עמיחי שיקלי, דפני ליף, מיכל אברה סמואל

מנחה: רננה פילוז-רביצקי

18:00-16:30 | 49 תנ"ך

מה משותף למנכ"לית עמותת פידל לחינוך ושילוב חברתי של ישראלים יוצאי אתיופיה וראש מועצה אזורית הגליל העליון? מה מאחד בין פעילה חברתית ופוליטית, מיוזמות מחאת האהלים וממנהיגותיה ובין ראש מכינת תבור ויוזם מסע ה-70? הצטרפו אלינו למפגש מרתק עם ארבעה מנהיגים חברתיים נלהבים, אשר יוכיחו לנו שעוד ישנה עשייה ציונית בישראל של היום. חלוצים בתורם.

8. מופע ספרותי-מוסיקלי: "על הדבש ועל העוקץ"

חייה ושירתה של נעמי שמר

עורך ומספר: ד"ר מוטי זעירא | שירה: מיטל טרבלסי | ליווי מוסיקלי: תומר קלינג

18:00-16:30 | 55 תנ"ך

נעמי שמר היתה הראשונה בארץ ששרה בעצמה את השירים והלחנים שחיברה. הילדה היחפה שהילכה בשדות כנרת, והמשיכה ללכת יחפה כמבוגרת על האספלט ברחובות תל אביב; בעלת לשון חדה וחוש הומור מושחז שהצלחה להוציא מן העברית את היופי הפיוטי והרך שלה; הקיבוצניקית, נצר תנועת העבודה, שהצטרפה אל "גוש אמונים". כל הניגודים המשובבים הללו ועוד, יסופרו במופע שזור שירים ואנקדוטות מחייה של כלת פרס ישראל לזמר העברי.

9. "רק הלחץ הוא שמצמיד אותנו אל הגזע העתיק" / הרצל, המדינה היהודית והאנטישמיות

פרופ' דינה פורת | 19:45-18:30 | 39 עמ'

עוד בסוף המאה ה-19 העלה חוזה המדינה, תיאודור הרצל, בכתביו את שאלת הקשר בין האנטישמיות לבין מדינה יהודים, ותהה האם היא תהווה פתרון לשנאה הפתולוגית ליהודים החיים בין העמים. היום, בשנת ה-70 למדינה, השאלה לא רק חיה וקיימת, אלא היא אחת הסוגיות המרכזיות בדיון על היחס למדינה מצד אומות העולם, מצד יהדות התפוצות, ומצד המדינה ואזרחיה.

פרופ' דינה פורת בהיבטים היסטוריים ועכשוויים של הקשר בין האנטישמיות הנוכחית לבין המדינה.

10. על דרכי שלום: מה שהושג ומה שעודו ציפיה - קטעי זיכרון

השופט אליקים רובינשטיין

19:45-18:30 | 39 עמ'

השופט רובינשטיין, בתפקידים שונים בשירות הציבור, השתתף במשא ומתן לשלום עם כל שכנינו, החל מימי קמפ דיוד והשלום עם מצרים בשנות ה-70, וכן עם לבנון, ירדן, הפלסטינים וסוריה. עמד בראש משלחת ישראל להסכם השלום עם ירדן.

קטעי זיכרון שהם דפים בספר ההיסטוריה של מדינת ישראל.

11. שיעור בממלכתיות - המרחב הציבורי במדינה יהודית-דמוקרטית בהשתתפות: פרופ' עליזה שנהר, ד"ר שוקי פרידמן, הרב ד"ר דוד קליר, ד"ר יובל קרניאל

מנחה-משתתף: יאיר שלג

19:45-18:30 | 49 עמ'

הוויכוח החריף מתנהל על המרחב הציבורי, בהיותו מרחב המשותף לכולם, בעיקר בשאלת דמות המרחב הציבורי בשבתות ובחגים. בנוסף, סוגיות כמו נישואין, גירושין וגירור אמנם שייכות יותר למרחב הפרטי מאשר לציבורי, אבל הציבור הדתי גורס שהן משליכות על דמותו של העם היהודי לאורך דורות קדימה, ומשום כך מותר להתערב גם בהן.

השאלה היסודית היא האם המרחב הציבורי, או שאלות הזהות הלאומית, צריכים להיות מעוצבים בשיטת "חיה ותן לחיות", ואולי בשיטה של עיצוב פשרה, או אולי תימצא דרך מוסכמת כלשהי שתחייב את כולם?

12. ישעיהו ליבוביץ: אמונה ונהיילים

פרופ' זאב הרווי

19:45-18:30 | 39 עמ'

ישעיהו ליבוביץ (1903-1994) כתב שהמרחק בין אמונה אמיתית לנהיילים מוחלט הוא רק טפח, בדיוק כמו המרחק בין גן-עדן לגיהנום לפי מדרש חד"ל. לכן הדת היהודית אינה מתבטאת בדוגמות או בדעות, אלא במצוות מעשיות בלבד.

פרופ' זאב הרווי על המהפכה ההגותית שעוררו דעותיו של ליבוביץ בדת בארץ, בזמנו ואחרי לכתו.

13. "היקיצה"

ניר ברעם, שהרה בלאו

19:45-18:30 | 39 עמ'

האם יש דבר כזה חברות ללא גבול? איך סופר כותב גם על משפחתו ועל חייו? האם בכל כתיבה יש מעשה של גירוש שדים? בעקבות רב המכר החדש שלו "יקיצה", **ניר ברעם** בשיחה אישית עם **שהרה בלאו** על כתיבה, משפחה, חברות ואובדן וגם על הקשר בין פוליטיקה וכתיבה.

14. דני סנדרסון וחברים

22:30-21:00 | חצר תל חי | 99 עמ'

דני סנדרסון מארח את מזי כהן, אפרים שמיר ואלון אולארצ'יק אורח מיוחד: דני בסן

חברים שדרכם הצטלבה לא פעם במשך השנים.

הארבעה שביחד ולחוד השאירו את חותמם על שדה הבידור הישראלי, נפגשים למופע מוסיקלי מיוחד במיניו יוצרים מארג נפלא של שירים כגון: "נתתי לה חיי", "תשע בכיכר", "רוני", "ערב אבוד", "חללית", "גוליית", "שיר המכולת", "יו יה". חלקם מההומור עם הקריצה המאפיינים את המיטב שבשירי הלהקות "דודה", "גזוז" ו"כוורת" ועד להיטי הסולו הרבים של כל אחד.

מצטרפים אליהם: **ישראל נחום** - תופים | **עמית הראל** - קלידים | **רוני עיבירן** - כלי הקשה

כפיר בן ליש - גיטרה ושירה | **גלעד בן ליש** - גיטרה ושירה

15. "בן-גוריון, אפילוג"

יעל פרלוב

22:30-21:00 | 39 עמ'

במעמקי הארכיון ע"ש שפילברג נמצאו גלגלי פילם 35 מ"מ ובהם ראיון מצולם בן שש שעות, שמעולם לא הוקרן, עם דוד בן גוריון. השנה היא 1968, בן-גוריון כבר בן 82, חמש שנים לפני מותו וחמש שנים לאחר שהתפטר ממפתיע מראשות ממשלת ישראל. זהו העשור שבו מצא עצמו מחוץ למערכת הפוליטית; הוא חי בבדידות בביתו בשדה בוקר, התבונן מבחוץ על היישוב והמדינה, ערך לעצמו חשבון נפש והביע דעתו על המתרחש סביבו ועל עתיד האומה. סרטה המפתיע של **יעל פרלוב**, ושיח יוצרת עם הקהל.

"מבזק העשור" סצנות תיאטרליות היסטוריות

בימים שלפני קום המדינה, כולם נאבקים למען אותה מטרה - אבל לא באותה הדרך. אז מה יותר חשוב? אחדות או ביטחון? ולמה הוויכוח הזה נשמע כל כך מוכר? וגם - מי רצח את ארלוזורוב?
עין צוחקת, עין בוחנת, שבעה עשורים ועוד אחד לעשור הבא.
תיאטרון "על הדרך" במחווה ל-70 שנה למדינה.

בהפסקות בין המושבים | בניין 2, קומה 1-, במתחם הפתוח | כניסה חופשית

10:45-10:30 אין זו אגדה

תיאודור הרצל חוזר מביקורו ההיסטורי בארץ ישראל. הוא אמנם מאוכזב מהמצב בארץ (הלכלוך והחום). אך ממשיך בלהט עם תוכניותיו העתידיות לגבי "מדינת היהודים". הוא מתייעץ עם עמיתו דוד וולפסון ויחד הם מנסים לבחור ולעצב את דגל המדינה.

12:45-12:30 הפועל מול בית"ר | דוד בן גוריון וזאב ז'בוטינסקי

קנאת סופרים רתבה חוכמה? בימים שלפני קום המדינה, כולם נאבקים למען אותה מטרה - אבל לא באותה הדרך. אז מה יותר חשוב - אחדות או ביטחון? ולמה הוויכוח הזה נשמע כל כך מוכר? וגם - מי רצח את ארלוזורוב?

14:45-14:30 כולנו יהודים וכל כך נחמדים

ה"תרבות" שלנו תמיד הייתה מורכבת ומגוונת. אז למה חייבים להתווכח? ערב שבת, עם ניחוח התבשילים, שתי שכנות, אחת אשכנזייה ואחת ספרדייה מגלות תוך כדי וויכוח לוהט, שההבדל בין חמין וטשולענט - הוא לא כזה גדול.

16:45-16:30 המטבח של גולדה

גולדה מאיר - חלוצת העוצמה הנשית (ראשת הממשלה היחידה עד היום), מגישה תוכנית בישול במטבחון שלה ובו היא מגוללת באוזני הקהל את קורות חייה מאז עלייתה מארה"ב ועד "הם לא נחמדים".

18:45-18:30 60 שניות על מנחם בגין

תוך החלפה מהירה ומסוגנת של דמויות רבות, יציגו שני השחקנים את תולדות חייו של מנחם בגין, בשישים שניות (טוב נו בעצם ב 12 דק')

יום רביעי, י"ג באב, תשע"ח, 25.7.18

שחרית למודית

■ "הומניות עברית" - האתגר והכישלון של הישראליות

פרופ' חנוך בן פזי

8:15-7:00 | כניסה חופשית

המתח המעצב של הישראליות, הוא מפגש מאתגר בין שני העולמות, היהדות והמסורת מחד גיסא, ההומניזם והמודרניות מאידך גיסא. בין היוצרים ואנשי הרוח שהתמודדו עם המתח הזה, כמה דמויות בולטות: ברנר, ברדיצ'בסקי, אחד העם, מרטין בובר כמו גם לאה גולדברג וביאליק. למרות השוני והמחלוקת שביניהם, הייתה להם גם שותפות בשאיפה הרוחנית והתרבותית ליצירתה של "הומניות עברית". כל אחד ואחת בדרכם. לגירסת פרופ' חנוך בן פזי, לאחר מאה שנים, מוטל עלינו לשאול אודות ההצלחה והכישלון של היעד הזה. ואולי לראות בו רק "יצירה שטרם הגיע לחתימה"?

■ המומר בספרות הגאונים - בין רטוריקה למציאות

שלומי צמח

8:15-7:00 | כניסה חופשית

האם אשת המומר צריכה גט? האם הוא צריך לייבם או לחלוץ? האם הוא יורש/מוריש נכסים למשפחתו? עיון מדוקדק בשאלות ובתשובות הגאונים מגלה מערכת יחסים מורכבת, שמצד אחד מבקשת להרחיק את המומר מהקהילה, אך מצד שני ערה למורכבות הכרוכה בכך.
שלומי צמח ישתמש ביחס למומרים כמקרה מבחן לטיפול עדין בסוגיות הלכתיות שיש להן השלכות חברתיות קיצוניות.

16. שואת יהודי צפון אפריקה: היסטוריה וזיכרון קולקטיבי

פרופ' חיים סעדון

10:15-9:00 | 39

שנים רבות חוקר פרופ' חיים סעדון את המתח בין הזכרון הקולקטיבי של קהילות היהודים שעלו מארצות צפון אפריקה לבין המחקר ההיסטורי.
מדוע החברה הישראלית נפתחה אל שואת יהודי צפון אפריקה רק בשני העשורים האחרונים? מה ידוע היום על מה שקרה בצפון אפריקה בתקופת המלחמה יותר ממה שידענו לפני שני עשורים? האם דעות קדומות הובילו לכך שסיפור השואה של עולים אלה הושתק? בשעה שההיסטוריה נכתבת מדי יום, עובדות יסוד על הנושא מעלות תהיות ודורשות הסברים.

17. משבר הליברליזם - בעולם ובישראל**פרופ' מנחם מאוטנר**

10:15-9:00 | 39 ש"ס

ליברלים בארצות רבות שואלים עצמם בשנים האחרונות את השאלה "איפה נכשלנו?". תופעות כמו בחירתו של דונלד טראמפ, ה"ברקזיט" בבריטניה, ועלייתן של מפלגות לאומניות, ולעתים אפילו ממשלות לאומניות, גורמות לליברלים לשאול עצמם מדוע הם מתקשים להתחבר לקבוצות נרחבות של אזרחים. שאלות דומות מעסיקות גם ליברלים ישראלים, לנוכח הדחייה שהם חשים מצידין של קבוצות נרחבות באוכלוסייה. הטענה היא שכמעט בכל מדינה, הליברליזם מתפקד בתווך שבין הדתיות והלאומיות; שהדתיות והלאומיות פועלות באופן המחזק האחת את השנייה; שהליברליזם במתכונתו המקובלת, אינו מסוגל להציע לבני האדם מערכת עשירה דיה של משמעות וחוויות. **פרופ' מנחם מאוטנר** פורש את מישנתו על מה גורם לבני אדם רבים להזדהות עם הלאומיות והדתיות.

18. הגדלות אשר עִשָּׂה אֱלִישֶׁע: הנביא בעל הניסים**ד"ר חיים חיון**

10:15-9:00 | 39 ש"ס

סיפורי ניסים קטנים גם גדולים מהווים את עיקר קורותיו של אלישע מרגע פרידתו מעל אליהו ועד שכבו בחוליו אשר ימות בו. **ד"ר חיים חיון**, חוקר מקרא ותרבות ישראל, דן בשאלות למה נועדו סיפורי הניסים של הנביא, מה מיוחד בדמותו של אלישע, מה בינו לבין רבו אליהו ומה בינו לבין דמותו של אבי הנביאים.

19. עשרת הדיברות ושנים עשר הלאומים**הרב יואל בן נון**

10:15-9:00 | 39 ש"ס

מתי מעט יודעים כי בתוך עשרת הדיברות יש 12 איסורי "לאו", והם מחולקים ששה מול ששה, ממש כמו בלוח השנה ובשבטי ישראל. קריאת עשרת הדיברות במקהלה (בהשתתפות הקהל) תבהיר את המבנה ואת המשמעות, ואת היחס בין שני הלוחות, ובין תורה למוסר בכלל. **הרב בן נון** בפרק מתוך הספר "מקראות" - עיון רב תחומי בתורה לפרשת יתרו.

20. ספר הזוהר ומקומו בתרבות היהודית**פרופ' בעז הוס**

10:15-9:00 | 39 ש"ס

מאז התקבלותו של ספר הזוהר, מהופעתו בראשית המאה ה-14 ועד ימינו, מלווה אותו נוכחות משמעותית בתרבות הישראלית לרבות השונים. רבים קיבלו אותו עד סגידה, אחרים מתרחקים מכל רסיס מזוהרו. **פרופ' בעז הוס**, מחשובי חוקרי הספר וסודותיו, בדיון אודות סמכותו, קדושתו והשפעתו על ההלכה, התפילה והמנהג, כמו גם בביקורת והשילוב העכשווי של ספר הזוהר בתרבות הפופולרית.

21. מדע ואמונה במנהרת הזמן ולאור התגליות החדשות**פרופ' משה קוה**

12:15-11:00 | 39 ש"ס

המתח שהיה קיים בין מדע לאמונה במהלך ההיסטוריה הלך והתפוגג עקב גילויים מדעיים חדשים. אילו היה העולם לומד את עקרונות האמונה כפי שניסחם הרמב"ם, לא היה המתח נוצר מלכתחילה. **פרופ' משה קוה**, פיזיקאי ומדען בעל שיעור קומה, חושף את הגילויים המרתקים הנותנים פרשנות מדעית לפסוקי התורה מאז המאה העשרים ועד לשנים האחרונות, ומראה כיצד דווקא התפתחות המדעים שאינה סותרת את אמונות היסוד אלא מאפשרת הרמוניה מרתקת בין מדע לאמונה.

22. "החיים והמוות ביד הלשון" - אתיקה עיתונאית 2018**70 שנות עיתונות ארצישראלית****בהשתתפות: שופטת ביהמ"ש העליון בדימוס דליה דורנר, ד"ר אפרים לפיד, טל שניידר,****ד"ר תהילה אלטשולר-שוורץ****מנחה: ניצן חן**

12:15-11:00 | 49 ש"ס

מהי המחויבות שעומדת בלב ליבו של מקצוע העיתונות ולא השתנתה מאז שהרצל וז'בוטינסקי בחרו להיות עיתונאים? מה קרה למקצוע העיתונות שהדרדר לתחתית הרשימה במדדי האמון של הציבור ומדוע התקשורת מואשמת ביצירת "פייק ניוז" וחורצת גורלות? בשעה שכל בלוגר וצייצן טוויטר נחשב לעיתונאי, לאלו כללי אתיקה ונורמות עיתונאיות בסיסיות כפופים מי שמגדירים עצמם - עיתונאים, פרשנים ומשפיענים?

רב שיח מעורר מחשבה על מקומה של העיתונות העברית מראשית חיי המדינה ועד לקשרים המורכבים שבין "המלכות" והעיתונות. האם יש חדש תחת השמש?

23. לא רק הבכור לבית אבי - בזכות מי התחדשה העברית כשפת-אם?**פרופ' צביה ולדן**

12:15-11:00 | 39 ש"ס

פרופ' צביה ולדן על ספרה המשותף עם ציפורה שחורי-רובין: "לא מבטן אלא מגן - תרומת גן הילדים והגננות להתחדשות השפה העברית כשפת אם - תרנ"ט-תרצ"ו" דור הילדים הראשון שנולד וגדל בארץ למד עברית לא מפי האם אלא מפי הגננת, לא בבית ההורים אלא בגן הילדים - לא מִבְּטָן אלא מִגָּן. קומץ גננות צעירות, 16 בנות העלייה הראשונה, שלא הייתה להן השכלה בגיל הרך, חנכו זו את זו בגניהן, נעזרו במורים משכילים בעלי חינוך תורני, ויחד לימדו את הילדים עברית וסללו את הדרך לביסוס הגן העברי. אליהן הצטרפו גננות מהעלייה השנייה ומומחים בפדגוגיה, ויחד - יש מאין - הם יצרו חומרי לימוד לשימוש בחיי היומיום בגן הילדים - שירי חגים, סיפורים, דקלומים ומחזות. כך הם הניחו את המסד לחברה דוברת עברית בעלת הווי ותרבות מתחדשים.

24. ישראל בת 70: חזונות, חלומות וסייטים**פרופ' ידידיה שטרן**

12:15-11:00 | 39

כל אחד מהמגזרים בישראל - חילונים, דתיים, חרדים וערבים - מחזיק בחזון שונה - "חלום" - באשר לתכלית המדינה ויעדיה. כל אחד מבעלי החזונות איננו מסתפק בהסדרת החיים של בנות ובני המגזר המחזיקים בו, אלא מבקש להחיל את חזונו על המרחב הישראלי כולו. ואולם, מימוש החלום של האחד הוא לא פחות מאשר סיוט עבור האחר. **פרופ' ידידיה שטרן** יעמוד על מבנה העומק של מלחמת התרבות המתחוללת בישראל בין המגזרים, ושאל כיצד ניתן לאפשר קיום משותף, מתוך חוסן לאומי, תוך שמירה על הריבוי והעושר התרבותי.

25. "לפני שהרגליים נוגעות בקרקע"**דפני ליף**

12:30-11:00 | 39

בשנת 2011 ובמחאה על מצב הדיור, דפני ליף בת ה-25 עוברת לגור באוהל בשדרות רוטשילד בתל אביב. האקט הסימבולי הופך לתנועת מחאה ציבורית אדירה שמטלטלת את עולמה. תיעוד אינטימי של דפני במהלך המחאה, כפי שנקלטו במצלמתו של כתב ערוץ 10 יונתן פיחותקה בשילוב שידורי חדשות, חומרי יוטיוב וסרטונים שצילמה דפני בסלולרי שלה. זהו סיפור התבגרות של אישה צעירה ונאיבית שלא מוכנה לוותר על זכותה לחלום. הקרנת סרטה התיעודי המרגש של **דפני ליף** ושיח יוצרת עם הקהל.

26. שפינוזה: על העצמאות המדינית היהודית**פרופ' זאב הרווי**

14:15-13:00 | 39

ברוך שפינוזה (1632-1677) טען בתוקף כי היהודים טעו כשהתעקשו לשמור את חוקיהם גם לאחר שאיבדו את עצמאותם המדינית וגלו מארצם. ברם, במקרה הלא-צפוי שהיהודים יצליחו להקים מחדש את מדינתם בארץ ישראל, יוכלו שוב לשמור את חוקיהם. **פרופ' זאב הרווי** על העיסוק במישנתו של הפילוסוף שלא פסק מעולם, הן מתוך רלוונטיות לבעיות השעה והן בשל השפעתו הישירה והעקיפה על תיאוריות בעולם הפילוסופיה.

27. בין שבח לביקורת באגדות חז"ל**פרופ' עליזה שנהר**

14:15-13:00 | 39

עיון במדגם אגדות חז"ל המשקפות לא רק את ההכרה וההערכה לממסד ההלכתי ולחכמים ידועי שם אלא גם יסודות חתרניים וקריאת תיגר על התפיסה ההיררכית, כגון תפיסת עולם שונה לגבי מעמד האישה. **פרופ' עליזה שנהר** בודקת את שפת הסמלים של סיפורי האגדה ואת המסרים של אגדות חז"ל בהן מתבהרת המגמה החינוכית שהיא לב ליבה של האגדה החד"לית.

28. בין "שבאבניקים" ל"פאודה"**בהשתתפות: מרלין וניג, יעל פרלוב, אודי לאון, אליהן מלכא****מנחה: עדי ארבל**

14:15-13:00 | 49

ההתמודדות עם המתחים החברתיים-תרבותיים מצאה בשנים האחרונות נישת ביטוי המאפשרת לחוות מעבר לתפישה הרציונלית את כל עומק התחושות. בסדרות הטלוויזיה הופך "האחר" להיות קרוב יותר ומאיים פחות: סדרות מאנישות את "האחר", מייחסות לו רגשות, רצונות ודילמות, ובתוך כך מעוררות בנו, קהל הצופים, אמפתיה כלפיו. האם בכוחן של סדרות טלוויזיה לצמצם את השבטיות בחברה הישראלית?

*בשיתוף המכון לאסטרטגיה ציונית, אוני' ת"א

29. "כי מציון יצאה תורה" - העימות שבין "גיאוגרפיה" ל"רוח"**פרופ' ישעיהו גפני**

14:15-13:00 | 39

חורבן בית שני הביא לא רק לסדרי פולחן חדשים כי אם גם לעימות חריף על הזהות-העצמית של היהודים. האם הפכה היהדות דווקא בעת ההיא מהשתייכות אתנית-לאומית ל"דת"? האם הוסיפה הזיקה למרכז גיאוגרפי להגדיר "יהודי" מהו או שמא הפכו דווקא "אורחות החיים" ו"ההתמחות הרוחנית" מגדירים עיקריים של "הדת"? מסתבר כי המתחים סביב שאלה זו, המוכרים כל כך בימינו, הביאו לסדקים ועימותים בחברה היהודית גם בעת העתיקה. **פרופ' ישעיהו גפני** על העימות ותוצאותיו מאז ולימינו.

30. סכסוכי גבולות: על שפיטה דתית במדינה חילונית

ד"ר אורי אהרונוסון

14:15-13:00 | 39 ת

האם דמוקרטיה ליברלית מסוגלת להכיל ערכאות שיפוט דתיות? האם שפיטה דתית צריכה להשתייך לזירה הפרטית, או שניתן להצדיק לה, בטעמים ליברליים, מקום בספירה הציבורית? מה אינטרס הקהילה הדתית בעניין זה, וכיצד יש להגן על זכויותיהם במשפט של מיעוטים בתוך הקהילה?
ד"ר אורי אהרונוסון טוען כי לאחרונה, מעבר למחלוקות הידועות בנישואין וגירושין, השאלות הללו החלו להישאל דווקא ביחס לשיפוט בסכסוכים אזרחיים-ממוניים. שיחה על גבולות במרחבי הקהילות.

31. מדוע "עניי עירך קודמים"?

הרב חיים נבון

16:15-15:00 | 39 ת

"עניי עירך קודמים" - הטיעון המוסרי הזה, בדבר קדימותם של "עניי עירך", עולה בהרבה דיונים מוסריים בחברה הישראלית. הוא משרטט את המחויבות המוסרית שלנו כרצף של מעגלים קונצנטריים, הולכים ומתכנסים. תדות אחרות וגם פילוסופים רבים חלקו בתוקף על העמדה המוסרית הזו. **הרב חיים נבון** מברר את משמעותה ואת הצדקתה.

32. "מסכת אבות": המנהיגים מדור הנפילים - געגוע, מיתוס וכל מה שביניהם

בהשתתפות: פרופ' צביה ולדן, עדינה בר שלום, גיל חובב, ליאור דיין

מנחה: ניצן חן

16:15-15:00 | 49 ת

כיצד רואים הבנות והבנים של ה"מיתוסים" את החברה בישראל ככלל ואת אבותיהם בפרט מנקודת מבט עכשווית? רטרוספקטיבה של דמויות מפתח בתולדות המדינה דרך בני ובנות הדור השני, השלישי והרביעי: בתו של הנשיא וראש הממשלה שמעון פרס, בתו של הרב עובדיה יוסף - מנהיג הציבור החרדי, נינו של אליעזר בן יהודה - מחייה השפה העברית, ונכדו של הרמטכ"ל ושר הביטחון משה דיין.

33. "יד אחות"

נאוה מקמל-עתיר

16:15-15:00 | 39 ת

"סיפורה של הדיירת מעליית הגג" - על חייה של רחל המשוררת. מסע מרגש, מפתיע, מדמיע אבל גם מחויך של הסופרת **נאוה מקמל עתיר** אל אחורי הקלעים של ספרה "יד אחות", רומן היסטורי חדש המגולל את סיפור חייה של רחל המשוררת וחושף דברים רבים שידענו דברים רבים עוד יותר שלא.

34. תחת כיפת הלאום: בתי כנסת ולאומיות בא"י בתקופת המנדט הבריטי

ד"ר ראובן גפני

16:15-15:00 | 39 ת

בית תפילה או בית לאום? מורכבותה של שאלת היחסים בין דת לחברה ובין דת ללאומיות בתקופת הישוב המתחדש בא"י תחת השלטון הבריטי, גרמה לפולמוסים חברתיים חריפים. מה צריכה להיות שפת הדיבור והברת התפילה הנוהגת בו, מי ישא במימון פעילותו של המרכז הרוחני וכיצד יש לבטא במסגרתו את היחס לשלטונות הבריטיים.

דיונים אלה תפסו מקום חשוב בעיצוב דמותו של הישוב החדש, במהלכו עוצבו בתי הכנסת בארץ ישראל מחדש, מבחינה תכנונית ותכנית גם יחד. **ד"ר ראובן גפני** על ההתרחשות הלאומית, התרבותית והרוחנית הסובבת אותם.

35. "דיברה תורה כלשון בני אדם" - מורה נבוכים / הרמב"ם, ח"א, נ"ט

טקסט מכונן עם רננה פילור-רביצקי

16:15-15:00 | 39 ת

ראוי היה לשתוק, להיאלם דום אל מול האל, כי אין ביכולתה של השפה האנושית לתארו, "לך דומיה תהלה" (תהלים סה). אבל בני אדם אנו ולדבר אנו צריכים, לקרוא לדבר בשמו, האמיתי או הבדוי, להשלות עצמנו בתחושות של אינטימיות וקרבה, לקרב אותו אלינו אם אין ביכולתנו להתרומם אליו, להשוות את הבלתי ניתן להשוואה. לרמב"ם היה אומץ לחשוב אחרת, להרחיק את האל, להאדיר ולרומם אותו, ובמהלך אחד - גם לאבד אותו. נקרא יחד את פרק הסיום של תורת התארים השליליים של הרמב"ם ונעמוד על מפעלו הלשוני והתיאולוגי יוצא הדופן.

36. "קוקו, כאן זה מושב גילת"

פרופ' חיים סעדון, ד"ר אבי פיקאר

18:15-17:00 | 39 ת

התיישבות עולי צפון אפריקה במושבים ובעיירות הפיתוח מורכבת מסיפורים רבים ולא רק מ"סאלח, פה זה ארץ ישראל" שעלה לדיון באחרונה. העולים האלה היו הקבוצה הגדולה ביותר מקרב תושבי עיירות הפיתוח. האם נחרטה התיישבותם בזכרון הלאומי באופן הראוי? האם נחשבו תושבי עיירות הפיתוח ומושבות העולים - חלוצים ומפריחי שממה כמו "חובבי ציון"? שני ההיסטוריונים חוקרי התיישבות עיירות הפיתוח, בסיפורו של עולה מתוניסיה שהקים את מושב גילת ומבקש ל"שוחח" עם "סאלח". דו שיח מרתק מתובל בקטעים מהסרט "דימונה טוויסט".

37. כבוד בית המשפט העליון בישראל - עבר, הווה, עתיד

שופטי בית המשפט העליון בדימוס דליה דורנר ואליקים רובינשטיין

מנחה: פרופ' אביעד הכהן

18:15-17:00 | 49 ע"ה

מאז ייסודו ועד היום, תופס ביהמ"ש העליון מקום מרכזי בין מוסדות השלטון. לצד היותו ערכאת ערעור עליונה, עשה ביהמ"ש לביצור ערכי הדמוקרטיה וקבע הלכות יסוד שעיגנו את זכויות האדם כערכים חוקתיים ראשונים במעלה. לביהמ"ש נודע גם מקום חשוב בהכרעה בסוגיות ביטחוניות מובהקות כגון הריסת בתים, גדר ההפרדה וכיו"ב. לצד ההערכה שלה זכה, עומד ביהמ"ש העליון בשנים האחרונות תחת מתקפה בשל טענות בדבר אקטיביזם שיפוטי. רגישות מיוחדת נודעת לעיסוקו של ביהמ"ש בסוגיות חברתיות ובסוגיות "דת ומדינה". המושב ינסה לבחון את תפקידו ומעמדו של ביהמ"ש העליון בישראל מתוך פרספקטיבה היסטורית ובהשוואה למדינות אחרות.

38. מ"אזהלי החלוצים" ל"מחאת האוהלים"

ד"ר אלון גן

18:15-17:00 | 39 ע"ה

האם בכוחו של מיעוט אקטיבי לעצב מציאות? מה היה "הדלק הרעיוני" שהצית "אש יוקדת בחזה" בחלוצי ראשית הדרך שיצרו את "האדם החדש של המהפכה הציונית"? האם ניתן למצוא קשר בין הרוח של "אוהלי החלוצים" לרוח שליוותה את "מחאת האוהלים"? ד"ר אלון גן מבקש להתחקות אחר הקשר בין החלוצים של אתמול לחלוצי המחר.

39. האם חייבים לקיים את כל התורה כולה? ניטשה על פאולוס והיהודים

ד"ר אלי שיינפלד

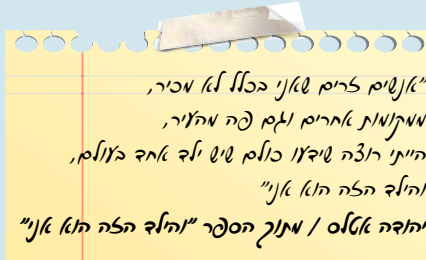
18:15-17:00 | 39 ע"ה

חצי ביקורתו של ניטשה, ממבקרי הדת הבולטים שהצמיחה הפילוסופיה המערבית, אמנם מופנים בראש ובראשונה כלפי הנצרות, אם כי ניטשה לעולם לא שוכח להזכירנו שזו צמחה מן היהדות. רגע המעבר מן היהדות לנצרות כפי שניטשה מבין אותו, יעמוד במוקד השיח שיעלה ד"ר אלי שיינפלד, באמצעות דמות המסמנת יותר מכל מעבר זה: פאולוס, "הנוצרי הראשון" כלשונו של ניטשה. דרך ביקורתו של ניטשה את פאולוס, ננסה להיות קשובים לשיעור שיש לניטשה ללמדנו: שיעור במשמעות קיום מצוות התורה.

40. "והילד הזה הוא אני"

יהודה אטלס, ליאת רגב

18:15-17:00 | 39 ע"ה

ליאת רגב משוחחת עם הילד הנצחי - יהודה אטלס, החוגג 80. על ילדותו בעין עירון, כיצד החל לכתוב ומדוע הביוגרפיה שלו מאפיינת דור שלם. על דרכו מאז מצא את השפה שילדים כל כך הזדהו איתה ועד הפרויקט הנוכחי שלו עם ילדים בסיכון.

41. הצגה: "עיר המזל" | עפ"י ספרו של אלי ויזל

אנסמבל תקוע

20:15-19:00 | 55 ע"ה

"האם אני באמת בסרנצ'ורוס (עיר המזל) העיר שראתה את לידתי?" דיוקן פנימי של ניצול שואה 11 שנים לאחר השחרור מהמחנה. אדם שנגזלו ממנו הקשרים משפחתיים וחברתיים מבקש למצוא את אלוהים שהיה טמון באותם הקשרי חיים שהושמדו בשואה, חוזר לעיר הולדתו כדי להיזכר באלוהים. מחזה ובימוי: אסף פרידמן | משחק: אהרון יוקל, יפעת ישראל, אסף פרידמן, דוד אופיר ניהול מוזיקלי: יוסי סווייד | מוסיקה מקורית חיה: גיטרה ושירה - יוסי סווייד, קלרינט - מאיר קליינר תלבושות: שירה פלמר | ניהול האנסמבל והפקה: לילך כהן

■ **זֶה לְעֵמֶת זֶה: נביאי אמת ושקר במקרא**

ד"ר חיים חיון

20:15-19:00 | כניסה חופשית

שיעור על אמת חמקמקה, על שקר המתחפש לאמת ועל אמת השזורה בשקר. שני סיפורים מקראיים המעמתים נביאי אמת ונביאי שקר ואשר מחדדים את השאלה העתיקה - איך להבדיל בין נביא האמת האלוהית לבין מוכרי תקוות ואשליות, רוכלי חלום ושלוש המדברים מתרמית ליבם.

■ **סוף לשיפוצים - מסע אל היופי, האופי והסוד שביניהם. מעשה רבי מני וחנה**

ד"ר מיכל שיר-אל

20:15-19:00 | כניסה חופשית

סדר שלם ויותר הוקדש לעיון בענייני נשים ועולמן. "הסיפור האמיתי" נבלע במרחבי התלמוד. מעט חלונות נפתחו, וילונות הוסטו ומבעד נחשף משהו מן המתרחש בביתם של חכמים עם נשותיהם. יד רגישה אבל תקיפה, ועין מתבוננת וגם נוקבת מספרות לנו על יחסים בין איש ואשתו, משהו על עצמנו כאן ועכשיו.

■ **מגילת רות**

טקסט מכוון עם שהרה בלאו

20:15-19:00 | כניסה חופשית

מה לא נכתב על אותה רות המואבייה? הפמיניסטית התנ"כית הראשונה, האמנם? הררי מחקרים, מאמרי דעה וכתביה ספרותית נכתבו עליה ובהשראת סיפורה. הסופרת **שהרה בלאו** בקריאה נשית באחד הטקסטים המקראיים הפמיניסטיים ביותר, בשיעור על פמיניזם, העצמה נשית, יכולת ההישרדות בעידן פטריארכלי ועמידה על עקרונות.

■ **באר חתומה / יוחי גלעד, בית השיטה**

טקסט מכוון עם עמיחי שקלי

20:15-19:00 | כניסה חופשית

"מה יש בי שעונה להגדרה נפש יהודי?" כתב, וענה: "לא נותר לי לסכם ולומר אלא, מעט מאוד. אני חושב, סבא וסבתא, שעשייתם מהפכה גדולה מדי". על שורשיו הרעיוניים של הסכסוך היהודי-ישראלי, על חלום העבריות ושברו ממיכה יוסף ברדיצבסקי ועד הלום.

42. **"באה מאהבה" - שרים אהבה בחצר**

23:00-21:00 | 80 ₪

מופע מרגש הכולל מבחר שירים שבינו לבינה

מ"שיר השירים" ועד "באה מאהבה"

גיל חובב מספר ומארח ארבע להקות אשר ישירו לחוד וביחד

שלל שירי אהבה מכל הזמנים: מ"קול דודי" דרך "פגישה חצי פגישה",

"אינך יכולה", "sealed with a kiss" ועד "קצת אחרת"

משתתפים:

"שלושתנו": חנן יובל, דורית ראובני ואורי הרפז

רוני דלומי

להקת הסיקסטטז: יואל לרנר, מוטי דיכנה, אייל קליין, שלמה חממי ויאיר שרגאי

פרוייקט אלו"ל: אוסנת זנו, חגית זוארץ, לילך נסטוביץ' ואלינור אהרון בליווי להקה ובניהולו המוזיקלי

של ליעד גרושקא

הפקה וניהול מוזיקלי: יאיר שרגאי

43. **"מי בפנים ומי בחוץ" - על גיור וממזרות באומנות אקטיביסטית**

נורית יעקובס-ינון, רבקה לוביץ

22:30-21:00 | 39 ₪

גיור וממזרות הן סוגיות נוגעות בלב היחסים של חיבור הדת והמדינה בישראל, יחסי ישראל והתפוצות

בעת הזו, כמו גם סוגיות של מגדר, ההלכה ומשפט.

סיפור של מסע אומנותי לשינוי חברתי המביא את קולם של מי שאינם יכולים להשמיע את זעקתם לבד,

אלו המבקשים להצטרף לעם היהודי והמודרים ממנו.

הקרנת מיצבי הווידאו: "מעשה באשה וחלוק"; "ממזרים: סימון ומחיקה" ודיון חי ובוועט.

לילה קסום בחצר תל-חי

הפקה מיוחדת וחד פעמית של הפסטיבל

"מבזק העשור" סצנות תיאטרליות היסטוריות

בימים שלפני קום המדינה, כולם נאבקים למען אותה מטרה - אבל לא באותה הדרך. אז מה יותר חשוב? אחדות או ביטחון? ולמה הוויכוח הזה נשמע כל כך מוכר? וגם - מי רצח את ארלזורוב?
עין צוחקת, עין בוחנת, שבעה עשורים ועוד אחד לעשור הבא.
תיאטרון "על הדרך" במחווה ל-70 שנה למדינה.

בהפסקות בין המושבים | בניין 2, קומה 1-, במתחם הפתוח | כניסה חופשית

12:15-12:00 שישים שניות על יצחק רבין

תוך החלפה מהירה ומסוגנת של דמויות רבות, יציגו שני שחקנים את תולדות חייו של יצחק רבין ד"ל בשישים שניות (טוב נו בעצם ב 12 דק')

14:15-14:00 עם ישראל high

שני מערכונים על מפגשי עולמות תרבותיים בארץ. הטרמפ - מה קורה כשתל אביבי טיפוסי עולה לטרמפ עם מתנחל? כן, זה מצחיק. "עוד יבוא שלום עלינו" - מפגש מיקרי בין ערבי ליהודי ברחוב הופך להצהרה על חזון אוטופי.

16:15-16:00 עוד ארוכה הדרך | מגישי חדשות בישראל בשנת 2048

אם זה טוב ואם זה רע, אין כבר דרך חזרה. או שמא? ערב יום העצמאות בשנת ה-100 למדינת ישראל. מה יהיה? מיד תדעו. סצנת חיזוי עתיד הומוריסטית.

יום חמישי, י"ד באב, תשע"ח, 26.7.18

בוקר על גלגלים - סיורים לימודיים בגליל ובגולן

44. תל דן - השער הישראלי והבמה הישראלית מימי המלוכה

הרב יואל בן נון

9:30-7:15 | 55 ₪

יציאה לתל דן, אל שרידי דן הישראלית מתקופת המקרא, מימי בית ראשון. בשער הישראלי נמצאה כתובת ניצחון ארמית על "מלכ ישראל ועל [מל]כ ביתדוד", כשהיא שבורה ומנותצת, מה ניתן ללמוד מכתובת זו על הסיפור המקראי? מה חשבו הישראלים העתיקים על תורת משה עפ"י הבמה הישראלית הבנויה גזית, שעלו אליה ב"מעלות"? ממצאים ארכיאולוגיים מאפשרים לשפוך אור על הסיפור המקראי.

45. חצור - ראש כל הממלכות

ערן מאיר

10:00-07:30 | 55 ₪

מעטים פוקדים את תל חצור אך אלו הסרים לראש הגבעה נחשפים לגדולה בערי כנען. מקדשים וארמונות, חומות ושערים. לא בכדי זכתה העיר לתואר - "ראש כל הממלכות". בסיום בוקר אל התל נעמוד על מעט מצפונותיו ויחודו.

46. "הגודרים בצפון" (ברכה חבט)

זאב פרל

09:30-6:10 | 55 ₪

סיור מרתק בעקבות שנים של בניית הגדר והגנה על הגבול הצפוני, דרך מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט, מלחמת העצמאות ועד לבנון השנייה, הר אדיר ואנדרטת הלוחמים למלחמת לבנון השנייה, סאסא וסיפור נקמת הל"ה.

47. שביל אלי כהן - רמת הגולן

ד"ר רביק זרם

10:00-6:00 | 55 ₪

מעשיו ופעולותיו של ה"איש שלנו בדמשק" מרתקים עד היום, בייחוד לאור החשיפות האחרונות על הפעילות חסרת התקדים של המוסד. הבנת דרכו של אלי כהן מפעילות מחתרתית במצרים ועד לשולחנם של נשיא סוריה ושר צבאה בראשית שנות השישים. ניחשף לסיפורו האישי, סיפורו של משפחתו והסיכון האישי האדיר שנטל, באתרים המרכזיים שעליהם דיווח. אות הוקרה לאנשי הסוד - הנבחרת של עם ישראל.

48. תורה, דרך ארץ וצדק חברתי**פרופ' משה קוה**

11:45-10:30 | 39 ש

לימוד התורה הוא המרכיב הבסיסי החשוב של עם ישראל והמצווה היא להתעמק בהבנת ההלכות תוך מציאת פתרונות למצבים המשתנים. מאידך, קביעת חז"ל שדרך ארץ קדמה לתורה וחייב אדם להנהיג עצמו ולהשקיע כדי שתהיה חברה מתוקנת. השילוב שקובעת המשנה בפרקי אבות "יפה תורה עם דרך-ארץ, שיגיעת שניהם משכת עוון" הביאה לדיונים הלכתיים רבים של גדולי פוסקי ההלכה עד ימינו ובמיוחד כיצד משלבים מצוות לימוד תורה עם עשיית הצדק החברתי.

49. "ותאמר גם היא בליבה"**פרופ' חננאל מאק**

11:45-10:30 | 39 ש

התנ"ך מרבה לספר על מעשיהם ושיחותיהם של גיבוריו אך לא על הנעשה בליבם ובייחוד לא על כוונותיהם ורגשותיהם של גיבורותיו. **פרופ' חננאל מאק** דווקא הקדיש לדברים שבליבותיהן ובסתר ליבותיהן של כמה מדמויות הנשים שבמקרא, ולא דווקא לגיבורות הנודעות שבהן. בעקבות ספרו "ותאמר גם היא בליבה" שיצא לאור באחרונה.

50. "לעוף מכאן" - מחווה לנאוה סמל**35 שנה ליצירה הישראלית בסימן הדור השני לשואה****בהשתתפות: פרופ' דינה פורת, נעם סמל, עודד קוטלר, לבנה פינקלשטיין, יהלי ברגמן****מנחה: ליאת רגב**

11:45-10:30 | 49 ש

הסופרת, המחזאית והמתרגמת נאוה סמל, שהוציאה לאור בדרכה המיוחדת את רחשי הלב של בני הדור השני לשואה, הלכה לעולמה בפברואר 2017. נאוה היתה קולו של דור שלם, שגילה במהלך חייו סיפורי עבר משפחתי וקהילתי קשים לעתים מנשוא. יצירותיה הספרותיות, הקולנועיות והבימתיות, נברו עמוק במחילות הזכרון האישי, שהפך כלי ביטוי לרבים מכל שכבות הגיל. מ"צחוק של עכברוש", "דבר על מקום הימצאם", "שם בעולם אחר", "לומר קדיש וללכת" ועד מחזור שירי התנ"ך "אני רוצה להיכנס לספר בראשית", מסרטי דרמה וסרטי תעודה המנציחים את זכר קהילות שנמחקו בשואה, היא היתה סמל להנצחת דור השואה. עבודתה המיוחדת תורגמה לשפות רבות ויצירתיה זכו לפרסים והוקרה בינלאומית. נאוה לקחה חלק פעיל בפסטיבל "לא בשמים" בשנים שעברו.

ליאת רגב משוחחת עם קרוביה ועם חוקרי יצירתה על תרומתה לתרבות הישראלית, לחקר השואה וזיכרונה.

51. "נחמו נחמו עמי": שאלת הרוע בראי הפטרות הנחמה**ד"ר אלי שנפלד**

11:45-10:30 | 39 ש

אחת הדרכים המקובלות להתמודד עם שאלת הרוע בדת בכלל וביהדות בפרט הוא באמצעות ראיון התיאודיציאה: "נסתרות דרכי האל". אך שאלת הרוע אינה שאלה תיאורטית: זו זעקה קיומית שיוותר משדורשת תשובה (פילוסופית-תיאולוגית), היא מצפה לדיבור מנחם. **ד"ר אלי שיינפלד** עוקב אחרי האופן בו הפטרות הנחמה שבספר ישעיה מגוללים פנומנולוגיה, שיותר משאמורות לפתור את שערוריית הסבל והרוע המוגזמים, מציעים מה שנקרא כוריאוגרפיה של נחמה.

52. הבריאה כמעשה מוסרי - עיון במשנתם של עמנואל לוינס, ז'אק דרידה ו'מניטו'**אלעד נבו**

11:45-10:30 | 39 ש

שלושה יהודים צרפתיים, הוגי דעות פוריים ומקוריים, שמתוך תהום השואה ביקשו לעורר את השאלות המוסריות הבסיסיות ביחס לחברה, לאדם ולא להים. "מן הרגע שהאחר מסתכל בי, אני אחראי כלפיו אף מבלי ליטול כלפיו כל אחריות שהיא; אחריותו מוטלת עלי". האם תכלית האדם היא להיות אחראי לזולת, בדומה לבורא האחראי לבריאה - "לברוא פירושו לתת קיום לאחר"? **אלעד נבו** על הבריאה כמעשה מוסרי.

53. תפילה או דרשה? בית הכנסת - לא בדיוק מה שחשבנו! עימות בין-דורי בבית הכנסת**פרופ' ישעיה גפני, ד"ר ראובן גפני**

13:45-12:30 | 39 ש

שני חוקרים של תולדות בית הכנסת, שלא במקרה הם גם אב ובנו, יציגו את השינויים הרבים, ולעתים אף הקיצוניים, שעברו על המוסד המרכזי בחיי עם ישראל לאורך השנים. מה היה בית הכנסת בראשיתו וכיצד שינה את פניו? מי היו באי בית הכנסת (גם נשים?), ומי עמדו בראשו? (רב? נשיא? ראש קהילה - ואפילו אשה!?) ומה חשוב יותר: התפילה או הדרשה? דור הולך ודור בא והמנגינה לעולם נשאת.

54. ישראל כמדינת לאום - מיהו ישראלי**פרופ' ידידיה שטרן, ניר ברעם | מנחה: יאיר שלג**

13:45-12:30 | 49 ש

משרד הפנים הישראלי מכיר בקיומם של מעל 150 לאומים שונים, לצורך רישום במשרד הפנים, אך אין הוא מכיר בקיומו של לאום ישראלי. אכן, בתעודות הזהות שלנו מצוין הלאום כ"יהודי", "מוסלמי" וכיוצ"ב, אך אף פעם לא "ישראלי". היו מי שעתרו לבית המשפט העליון בבקשה שחייב את המדינה לרשום אותם כ"ישראלים", אך העתירה נדחתה. מדוע? האם ראוי היה להכיר בקיומו של לאום ישראלי וכיצד משליכה עובדה זו על המכנה המשותף האזרחי ביננו והאם בעתיד ייווצר לאום חדש - ישראלי?

55. "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם" תהילים מיזמור ק"ז למדינת ישראל טקסט מכונן ד"ר אברהם ליפשיץ

13:45-12:30 | 39 טו

שיחרור ירושלים הוסיף לסיודור התפילה קומת תוכן ייחודית ביוזמת הרבנים הראשיים הרב עוזיאל והרב הרצוג. "פעמי הגאולה" שפעמו בלבבות העלו את מיזמור ק"ז בתהילים אל בימת תפילת החג. שיר הודה לגאולת יורדי הים, האסורים מאחורי סורג, הלכי מדבריות והנאנקים בעול הגלות. כל אלו ואחרים במצוקה מצאו מזור בשיחרור ירושלים. **הרב ד"ר אברהם ליפשיץ** בשיעור על המיזמור המופלא.

56. מפגש כורסה: ליאור דיין בשיחה אישית עם רוני קובן

13:45-12:30 | 39 טו

העיתונאי **רוני קובן** במפגש מיוחד עם **ליאור דיין**. שיחה אישית על תפקיד המראיין, איך מדובבים את הסרבנים הקשים ביותר ואיך יוצרים תוך שניות אינטימיות בזק. על הביקורים תחת זהות בדויה במדינות המסוכנות בעולם וגם על היחסים המורכבים של ליאור עם שושלת דיין והמורשת של אבא אסי.

57. חשיפה ויצירה: פרשנות התורה בספר הזהר

פרופ' בעז הוס

13:45-12:30 | 39 טו

עיון בקטעים מספר הזהר, המציגים תפיסות שונות של פרשנות זוהרית. שני דגמים של פרשנות לתורה, המופיעים בספר הזהר. האחד, הרואה בפרשנות חשיפה של תכניה העמוקים והגנוזים של התורה, והשני, הרואה בפרשנות תהליך של בריאה ויצירה. כיצד מתיישבות שתי התפיסות? **פרופ' בעז הוס** שואל ועונה.

58. חרדים, ציונות ומה שביניהם

בהשתתפות: עדינה בר שלום, הרב דוד בלוך, ישראל כהן, פרופ' קימי קפלן

מנחה: מירי שלם

15:45-14:30 | 49 טו

מה הביטוי של ציונות בימינו והאם החרדים נוטלים בה חלק? האם אפשר לעבור תהליך של ישראליות מבלי לעבור דרך הציונות? העיסוק בשאלת מעורבות הציבור החרדי בחיי המדינה דרך מסגרות ממלכתיות, יוצר סיטואציות ומיפגשים מרתקים. לפעמים נוצרת הרגשה של מהפכה, לעתים מצב של שני צעדים קדימה ואחד אחורה. האמנם כך היא דרכה של החברה החרדית לשמור על ציונה בד בבד עם השתלבותה בחברה? דיון בין אנשי מעשה וחוקרים.
*בשיתוף המכון לאסטטגיה ציונית אונ' ת"א.

59. "ארץ מולדת": עמוס עוז כנביא תוכחה אנטי אופורי

טקסט מכונן עם ד"ר אלון גן

15:45-14:30 | 39 טו

עמוס עוז היה מהראשונים שהיטיבו להמשיג ולנסח את השיח האנטי-אופורי שהתפתח כתגובת נגד כלפי אווירת שיכון הניצחון שהשתלטה על השיח הציבורי בשנים שבין מלחמת ששת הימים למלחמת יום הכיפורים. עוז חש את הפער הזועק בין כאב השכול האישי לבין הילולת הניצחון הקולקטיבית וביקש "לנעוץ סיקה" בבלון האופוריה שהטיל את צילו על השיח הציבורי שלאחר המלחמה. על שלושה סוגי פולחן אופורי ידבר **ד"ר אלון גן** דרך עיון בשני מאמרים שכתב עוז מיד לאחר מלחמת ששת הימים.

60. אומנות ההגבהה - על הורות, חינוך והתמודדות עם רגשות לא רצויים

על-פי חכמת היהדות

ד"ר יחיאל הררי

15:45-14:30 | 39 טו

עד כמה האושר של ילדינו תלוי בנו? כיצד אפשר לעזור לילדים לממש את הפוטנציאל ולגלות את כוחותיהם הפנימיים? על פי תורת הנפש היהודית יש להורים ומחנכים תפקיד משמעותי בחינוך הרגשי של הילדים, אך לשם כך יש לאמץ "שיח של הגבהה" שיאפשר להם לצלוח משברים ולנצח קרבות פנימיים, לחזק את האמון שלהם בעצמם ולגלות כוחות חבויים.
מפגש עם שיטה להגבהת המציאות הרגשית של הילדים ויצירת רגשות מתוקנים.

61. נשים שאיבדנו בדרך: מי זוכה לעלות על במת הזיכרון ההיסטורי?

ד"ר מיכל שיר-אל

15:45-14:30 | 39 ש

מהי דרכה של הספרות לקדם ערכים? באילו אמצעים היא מעצבת דפוסי התנהגות? מי נבחרה להיות מופת לדורות ומי נדחקה לשוליים. ד"ר מיכל שיר-אל עם סיפורן של שלוש נשים - בת רב חסדא, ילתא ואשת רבי עקיבא.

62. התורה אל מול העבודות - אוהל הדוד תום בקריאה תורנית

הרב יואל בן נון

15:45-14:30 | 39 ש

מדוע התורה לא ביטלה כליל את העבודות, אחרי יציאת מצרים? עיון בפרשיות העבודות בתורה ביחס למזרח הקדום, להיסטוריה של העבודות בעם ישראל ובעולם, וקריאה מחודשת של "אוהל הדוד תום", מתוך ההבחנה בין עבודות בית הגונה לבין מחנות עבדים ומכות אכזריות, ומתוך איסור ההסגרה של עבד בורח, במיוחד בתורה.
הרב בן נון מתוך "מקראות" לפרשת משפטים - עיון רב תחומי בתורה.

63. מושב סיום: "עשוי מאותיות" - מחווה לחיים גורי

70 שנות מדינה - 70 שנות יצירה

18:00-16:30 | 65 ש

הצדעה לאחד מגיבורי התרבות הגדולים שחיו בדורנו וזכינו לארחו בפסטיבל "לא בשמים". מופע מוזיקלי מקורי ממיטב שיריו, פזמוניו ויצירתו הספרותית של גורי. מעברו בפלמ"ח דרך כתיבתו בהשראת שהותו באירופה לאחר מלחמת העולם השנייה, נכסי צאן הברזל ממלחמת העצמאות וראשית המדינה, שירי ערגה לארץ ולנופיה, לגליל ולים, שירי אהבה ותשוקה, ובערוב ימיו - שירי חשבון נפש ודאגה לעתיד המדינה.

בהשתתפות: לאורה ריבלין, איה כורם, איציק ויינגרטן, מיכל גיא, רובי קוסוס, אילן שכטמן

גיטרה בס: אורון יוראי

כלי הקשה: איתן איצקוביץ

עיבודים מוסיקליים: רמי הראל

וידאו ארט: אביעד פייקרוש

כתיבה ובימוי: דני הורוביץ

"...היו לי חברים אל כימאים

שהצליחו להפוך מימ ליין

ודרך אומר

ועייפות אברזל

ונצורים ארצות פתוח

היו לי חברים משוגעים

אנשי רח"

מתוך "היו לי חברים/חיים גורי

...ושוב, כמו תמיד בארץ ישראל,

אבני המראשות מסוכנות.

רבים מן הנשים רואים סולם.

האבנה גדולה יותר ומניחה

אמולות משוררות וצוד סהרורים

והאורבים נאים על אם הדרכי,

כימאים.

ושוב, כמו תמיד בארץ ישראל,

שזר החמישים נצול צדין

ואבני קברים בצל חומה.

ושמש אלוותית וההרים נאכזבים צמסים

והגבצות תמוגגות

ודבש נאגרי.

מתוך "חשבון צובר" / חיים גורי

"...ואני אקדחם ואת אובימים, קרית ובעימים,

לא ימתיקו אותך

אתה תשעקי, צמחי מאותיות.

פה לא מצט.

משנהו, ככה אאתי, ישאר מעיך"

מתוך "אני אקדחתי עוד תקצת עוד"/חיים גורי

יום שלישי, י"ג באב תשע"ח 24.7.18

שעה	שם האירוע	אירוע	מחיר
•	סיורים על הדרך	אנדרטת זייד ובית שערים	סיור* לקבוצות בלבד
		ללכת לאורך המסילה ולהביט בהיסטוריה	סיור* לקבוצות בלבד
1	14:30	מרטין בובר, שלושה נאומים על היהדות	טקסט מכונן 39 ש
2		הגניזה הקהרית ותורמתה לחקר הרפואה בימי הביניים	הרצאה 39 ש
3		"כי מבבל תצא תורה ודבר ה' מנהר פקוד"	הרצאה 39 ש
4	16:30	"המהפכה החוקתית" בחלוף דור	דו שיח 39 ש
5		הפילוסופיה המדינית של משל יתם	הרצאה 39 ש
6		"אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית"	הרצאה 39 ש
7		"עכשיו הדבר הזה בידכם. עכשיו תורכם"	רב שיח 49 ש
8		"על הדבש ועל העוקץ" - נעמי שמר	מופע ספרות-מוסיקלי 55 ש
9	18:30	"רק הלחץ הוא שמצמיד אותנו אל הגזע העתיק"	הרצאה 39 ש
10		על דרכי שלום - קטעי זיכרון	הרצאה 39 ש
11		שיעור בממלכתיות - המרחב הציבורי	רב שיח 49 ש
12		ישעיהו לייבוביץ: אמונה ונהליזם	הרצאה 39 ש
13		"היקיצה"	דו שיח 39 ש
14	21:00	דני סנדרסון וחברים	מופע* 99 ש
15		"בן גוריון, אפילו"	סרט ומפגש 39 ש

יום רביעי, י"ג באב תשע"ח 25.7.18

שעה	שם האירוע	אירוע	מחיר
•	07:00	"הומניות עברית" - על האתגר והכישלון של הישראליות	כניסה חופשית
		המומר בספרות הגאונים - בין רטוריקה למציאות	כניסה חופשית
16	09:00	שואת יהודי צפון אפריקה: היסטוריה וזיכרון קולקטיבי	הרצאה 39 ש
17		משבר הליברליזם - בעולם ובישראל	הרצאה 39 ש
18		הגדולות אשר עשה אלישע: הנביא בעל הניסים	הרצאה 39 ש
19		עשרת הדיברות שנים עשר הלאומים	הרצאה 39 ש
20		ספר הזוהר ומקומו בתרבות היהודית	הרצאה 39 ש
21	11:00	מדע ואמונה במנהרת הזמן ולאור התגליות החדשות	הרצאה 39 ש
22		החיים והמוות ביד הלשון - אתיקה עיתונאית 2018	רב שיח 49 ש
23		לא רק הבכור לבית אבי" - בזכות מי התחדשה העברית כשפת-אם	הרצאה 39 ש
24	13:00	ישראל בת 70: חזונות, חלומות וסיסטים	הרצאה 39 ש
25		"לפני שהרגלים נוגעות בקרקע"	הקרנה ושיח 39 ש
26		שפינוזה: על העצמאות המדינית היהודית	הרצאה 39 ש
27	13:00	בין שבח לביקורת באגדות חז"ל	הרצאה 39 ש
28		בין "שבאבניקים" ל"פאודה"	רב שיח 49 ש
29		"כי מציון יצאה תורה?"	הרצאה 39 ש
30		סכסוכי גבולות: על שפיטה דתית במדינה חילונית	הרצאה 39 ש

האירועים מתקיימים בקמפוס המזרחי, המכללה האקדמית תל-חי * אירוע שאינו מתקיים במכללה הזכות לשינויים שמורה | ט.ל.ח.

יום רביעי, י"ג באב תשע"ח 25.7.18

שעה	שם האירוע	אירוע	מחיר
31	15:00	מדוע "עניי עירך קודמים"?	הרצאה 39 ש
32		"מסכת אבות" - המנהיגים מדור הנפילים	רב שיח 49 ש
33		"יד אחות"	מפגש ספרותי 39 ש
34		תחת כיפת הלאום: בתי כנסת ולאומיות בא"י	הרצאה 39 ש
35		"דיברה תורה כלשון בני אדם"	טקסט מכונן 39 ש
36	17:00	"קוקו, כאן זה מושב גילת"	דו שיח 39 ש
37		בית המשפט העליון בישראל - עבר, הווה, עתיד	רב שיח 49 ש
38		"מאוהלי החלוצים" ל"מחאת האוהלים"	הרצאה 39 ש
39		האם חייבים לקיים את כל התורה כולה?	הרצאה 39 ש
40		"והילד הזה הוא אני"	דו שיח 39 ש
41	19:00	"עיר מזל"	הצגה 55 ש
•		זה לעמת זה: נביאי אמת ושקר במקרא	כניסה חופשית
•		סוף לשיפוצים - מסע אל היופי, האופי והסוד שביניהם	
•		טקסט מכונן: מגילת רות	
•		טקסט מכונן: באר חתומה	
42	21:00	"באה מאהבה" חוגגים ט"ו באב בחצר תל-חי	מופע* 80 ש
43		מי בפנים ומי בחוץ - על גיור וממזרות באומנות אקטיביסטית	סרט ומפגש 39 ש

יום חמישי, י"ד באב תשע"ח 26.7.18

שעה	שם האירוע	אירוע	מחיר
44	07:15	תל דן	55 ש
45		חצור - ראש כל הממלכות	סיורי בוקר 55 ש
46		"הגודרים בצפון"	על גלגלים* 55 ש
47		שביל אלי כהן - רמת הגולן	55 ש
48	10:30	תורה, דרך ארץ וצדק חברתי	הרצאה 39 ש
49		"ותאמר גם היא בליבה"	הרצאה 39 ש
50		"לעוף מכאן" - מחווה לנאוה סמל	רב שיח 49 ש
51		"נחמו נחמו עמי"	הרצאה 39 ש
52		הבריאה כמעשה מוסרי	הרצאה 39 ש
53	12:30	תפילה או דרשה? עימות בין-דורי	דו שיח 39 ש
54		ישראל כמדינת לאום - מיהו ישראלי	מיפגש 49 ש
55		"וידו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם"	טקסט מכונן 39 ש
56	14:30	מיפגש כורסה: ליאור דיין ורוני קובן	מיפגש 39 ש
57		חשיפה ויצירה: פרשנות התורה בספר הזוהר	הרצאה 39 ש
58		חרדים, ציונות ומה שביניהם	רב שיח 49 ש
59	14:30	"ארץ מולדת": עמוס עוז נביא תוכחה	טקסט מכונן 39 ש
60		אומנות ההגבהה על-פי חכמת היהדות	הרצאה 39 ש
61		נשים שאיבדנו בדרך	הרצאה 39 ש
62		התורה אל מול העבדות - אוהל הדוד תום בקריאה תורנית	הרצאה 39 ש
63	16:30	"עשוי מאותיות" מחווה לחיים גורי	מופע סיום 65 ש

חוגגים 20 שנה

לא בשמים בגליל העליון

חגיגת לימוד יהודית-ישראלית

י"ב-י"ד באב תשע"ח, 24-26 ביולי 2018

קמפוס מזרח, המכללה האקדמית תל-חי

בקרו אותנו באתר הפסטיבל: www.lo-bashamayim.org.il

הזמנת כרטיסים: tickets.galil-elion.org.il

לפרטים נוספים: מחלקת תרבות מ. א. הגליל העליון 04-6816481

בימי הפסטיבל במכללה האקדמית תל-חי:

קופת הכרטיסים: 04-8181562 | מודיעין: 054-9014400

* **חבילת נופש ותוכן** אירוח במלונות הגושרים וכפר גלעדי, הסעות מתל אביב וירושלים, סיורי דרך, אירוח והשתתפות באירועים נבחרים. הנחות מיוחדות לחברי ארגון המורים.

להזמנות: חברת מקום. ערכים ויוזמות בע"מ, טל' 1-700-70-77-76 | www.makom-tour.co.il

מבצעים:

- ברכישת 6 אירועים שונים ומעלה - 10% הנחה
- ברכישת 12 אירועים שונים ומעלה - 15% הנחה
- ברכישת 15 אירועים שונים ומעלה - 20% הנחה

לא כולל את אירועים: 14, 42, 44, 45, 46, 47, 63

עד שני כרטיסים ללקוח לאירוע בהנחה

מותנה ברכישה מרוכזת

אין כפל מבצעים

הנהלת הפסטיבל שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את המבצעים בכל עת

צוות הפסטיבל

מפיקי תוכן: מקום. ערכים ויוזמות אדם בנוף בע"מ.

מאיר כהן- מנכ"ל, יעל לבנון - מרכזת התוכנית,

יהודית ליטנברג, עידו זלץ

הפקה בפועל: מחלקת תרבות, מועצה אזורית הגליל העליון: חן אלון, רינת אברג'יל, ענת אגוזי

יחסי ציבור: עמליה אייל

עיצוב גרפי: סטודיו רוטק'ה

ניו מדיה: פרסום מטרה

תקשורת ופרסום: אביב לשם ומור מרגלית, מועצה אזורית הגליל העליון

הזכות לשינויים שמורה סגולה

מפיקי תוכן: